

Kieperitől

ájus 15.

X. évfolyam.

111. szám.

Csütörtök, 1912. május 16.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy óra. 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Dr. HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 49. szám.

A Kálvineum apostolai és angyalai

Az a méltán országosnak nevezhető mozgalom, mely fölébe emelkedve felekezeti és helyi korlátoknak, immár a magyarság ügyeként hódít, — a Kálvineum ügye, egy csapásra meghódította a legmagyarabb és legkálvinistább város, Debrecen szívéit is. Vezető férfiaink s oldaluk mellett hölgyeink fáradhatatlan buzgósággal progagálják a magyar ref. lelkészek árvaházának ügyét, hogy a szombati és vasárnapi kétnapos ünnep, erkölcsi és anyagi szempontokból egyaránt méltó lehessen Debrecenhez.

Ezuttal nem az ünnepség részleteiről akarunk szólni. Eziránt a megjelent meghívók mindenkit tájékoznak. Hanem magának az eszmének eredetéről s eddig elért sikereiről szeretnénk egyetmást elmondani a reánk következő ünnepélyek előtt.

Aki csak valamennyire is tájékozva van a Kálvineum felől, tudni fogja, hogy az eszme dr. Baltazar Dezső püspöké. Ő volt az, ki ezelőtt 5—6 évvel, mint szétosztott csontokat, úgy gyűjtötte egybe a református lelkészeket, egy nagy egyesületbe, — az Országos Református Lelkészek Egyesületbe. (Orle) Az egyesülés célja: a lelkészek szellemi és anyagi ügyeinek emelése; a közösen érdeklő kérdések, lelképásztori teendők, önképzés, irodalmi és missziói ügyek egyöntetű és erőteljes megoldása. Ezek mellett azonban a sérelmek orvoslásáért való küzdelem is. Így első sorban a lelkészek fizetésének rendezése, mely a szentesítést nyert 1848. évi XX. törvény-cikk értelmében az állam kötelessége volna.

Am e kérdések felett magasan kiemelkedett csakhamar a Kálvineum eszméje és ügye. Vagyis mint már lapunk előbbi számaiban kifejtettük, — a lelkészárvaik otthonának kérdése. A segítség itt volt a legégetőbbben sürgető. Pedig ez az ügy nem volt bekapcsolható az állammal fennálló jogos követelések sorába. Így ezt a kérdést a lelkészi karnak a maga erejéből kellett megoldani.

A semmiből otthont teremteni a szegény nyomorult árvaik százainak! Nagy feladat volt ez. De az a nagy lélek, melyben az eszme megszülemllett: elég erős is volt arra, hogy vissza ne riadjon a kivétel nehézségeitől.

És itt ezen a ponton dr. Balazár püspök felülmutta az Orle megteremtésében kifejtett és megbizonyított erejét, tudását. Most két éve egy, Budapesten tartott kongresszuson hatalmas beszédben vázolta az árvaik sorsát, a segítség szükségét; — s e beszéd hatása alatt a jelenlevő lelkészek páratlan lelkesedéssel megajánlottak sze-

mélyenkénti 100 koronás alapítványt a Kálvineumnak.

Ezzel a fundamentum meg volt vetve. A fundamentum, — de amelyre tovább kellett építeni! Itt egy hűséges társ, egy fáradhatatlan apostol csatlakozott dr. Baltazar mellé, aki később az Orle elnökségétől emezett elválasztva, a Kálvineum-ügy elnökévé lett, s ez az apostol: Kiss Ferenc, püspökladányi lelkész, — azóta alsószabolcsi esperes és egyházkerületi főjegyző.

Ők most már ketten tartják a Kálvineum zászlóját. És lobogtatják széles e házában, minden jelentősebb magyar városban. Társadalmi uton, ünnepélyek, hangversenyek jövedelmeiből gyűjtögetik a filléreket, építik tovább, egyre feljebb a Kálvineum falait.

És a nagy, lelkes, apostoli munkának látható, — vagy hogy úgy mondjam — megvalósított eredménye is van/már. A tavaszon elkezdették építeni az első otthont a leányok Kálvineumát Losoncon. A kellemes fekvésű, jó evegőjű, élénk kulturájú városkában fog tehát állani az első Kálvineum.

Mert lesz több is. A második otthon Hajduböszörményben van tervezve. Itt a középiskolába járó fiúk helyeztenek el (a kisebb, elemibe járó lelkészárvaik a családok körében hagyatnak és úgy segélyeztetnek). Végezetre a *harmadik Kálvineum ide Debrecenbe van tervezve, az egyetemi internátussal kapcsolatban.* Természetesen itt majd az egyetemi hallgatók helyeztetnek el.

Ime előttünk a terv, mellette az építő mesterek, a Kálvineum apostolai: dr. Baltazar Dezső és Kiss Ferenc.

És még csak egyet: a Kálvineum angyalairól. Azokról a szegény elhagyott kis árvaokról, akiknek gondját eddig senki fel nem vette még; akik eddigelé 27 fillér napi árvaségelyben részesültek s így nem csoda hogy elvesztek, elpusztultak.

Pedig ne feledjük el, hogy a magyar ref. lelkészek gyermekei a magyar társadalom legértékesebb ifjai!

És ne gondolja senki, hogy ezekből az árvaságra jutott uri gyerekekből minden áron diplomás lateiner embereket akar nevelni a Kálvineum! Nem proletárokat! *Ha a tanulói pályára nem lesznek alkalmasok, kiképezik őket értelmes, intelligens iparosokká, akikre mondani se kell, hogy nálunk mily nagy szükség van.*

Ime ezek tények. Szükségesnek tartottuk mindezeket elmondani szives olvasóink előtt a Kálvineum apostolairól és angyalairól. Aki pedig ezekkel a komoly tényekkel tisztában van, az bizonyára nem fogja sajnálni filléreit a legszentebb hazafiás oltártól, a Kálvineumtól. (is.)

Főszolgabíró-választás

Hajdumegye közgyűlése.

Ma délelőtt tartotta meg Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága tavaszi rendes közgyűlést, amelyen Domahidy Elemér főispán elnökölt. A tárgysorozaton egy választás is volt és így a szokásos érdeklődés meg is volt annyira, hogy a város közgyűlési terme kicsinek bizonyult s a bizottsági tagok még az ajtók közeit is elfoglalták. Természetes, hogy ez az érdeklődés csak addig tartott, a míg a választás lefolyt, azután rohamosan ürült ki a terem s a kevés számban vissza maradt bizottsági tagok hozzászólás nélkül fogadták el az előadói javaslatokat. Valószínű, hogy ez volt az utolsó közgyűlés, a melynél Hajdúvármegye Debrecen város vendégszeretettel élvezte s a legközelebbi őszi közgyűlést már a vármegyei székház díszes nagytermében tartják meg.

A közgyűlést reggel kilenc órakor nyitotta meg Domahidy Elemér főispán, üdvözlőlvén a törvényhatósági bizottsági tagokat, akiknek figyelmét fölhívta a tárgysorozat fontos pontjaira.

Jelentések. Szerződések.

A közgyűlés megnyitása után Pákozdy Sándor főjegyző ismertette az alispán időszaki és 1911. évről szóló jelentését, amelyet a közgyűlés tudomásul vett. Tudomásul vette ezután a közgyűlés Lukács László miniszterelnöknek a kormány kinevezéséről szóló leiratát. Elfogadta a háztartási alap 1911. évi zárszámadását s az alispán amaz előterjesztését, hogy a vármegyei távbeszélő egyek—tízacsegei vonalát építtesse ki a vármegye, miután ez a két község az, amelyen még telefon nincsen s miután a megkísérelt tárgyalások során Debrecen városa nem mutatkozott hajlandónak arra, hogy a vonal kiépítéséhez hozzájáruljon. A közgyűlés a költségeket is megszavazta.

Jóváhagyólag tudomásul vette azután a közgyűlés a vármegyei székház berendezési, szobrászati s kisebb mellékmunkálatainak a biztosítására kötött szerződéseket.

A főszolgabíró-választás.

Két kisebb jelentőségű ügy elintézése után került a sor a hajduböszörményi főszolgabírói állás betöltésére. A főispán, miután a kijelölő bizottság megalakult, a választás idejére a közgyűlést felfüggesztette. A kijelölő bizottság első helyen Cseke Miklóst, második helyen Nábráczky Béla drt jelölte a pályázók közül. A husz percen át tartott titkos szavazás után kihirdette a főispán az eredményt, amely szerint Cseke Miklós 120, Nábráczky Béla pedig 64 szavazatot kapott s így az új haduböszörményi főszolgabíró Cseke Miklós lett. Az így megüresedett harmad aljegyzői állást is azonnal betöltötte a közgyűlés és pedig Somossy Bélával, akit egyhanguan választottak meg. Az új tisztviselők azonnal letették a hivatalos esküt, a mit a közgyűlés tagjai állva hallgattak végig.

Közvetlen ezután még egy választás volt, amelynek során a lemondási és elhalálozás folytán megüresedett központi választmányi három helyet töltötték be.

Átiratok és felterjesztések.

Néhány alispáni jelentés, szabályrendelet tervezet elfogadása után kimondta a közgyűlés, hogy Bakos Antal díjnokot nyugdíjazza s hogy Nádudvaron második gyógyszer-tár föllállítását szükségesnek tartja. — **Miskolc** Lajosnak szabadságot adott a közgyűlés, amely ezután az egyes társ-törvényhatóságoknak átiratait vette tárgyalás alá s elfogadta ez ügyekben az előadói és állandó választmányi határozatokat, majd a Kálvineum javára szavazott meg adományt. A községek határozatainak jóváhagyása után a számvéviségi jelentésekre került a sor, amelyeket a közgyűlés tudomásul vett. A közgyűlés délből egy órákor ért véget.

Ujabb békeremények**A pártok értekezletei.**

A mai nappal ismét békeremények kezdtek meglepni a politikusokat, különösen Lukács László és Polonyi Géza tárgyalásai és Polonyi Géza kijelentése nyomán.

A legutóbbi politikai eseményekről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Lukács és Polonyi tárgyalásai.

A miniszterelnök meghívására Polonyi Géza ma délelőtt tíz órákor kereste föl Lukács Lászlót, akivel fél tizenegytől háromnegyed egyig tárgyalt.

A tárgyalások befejezése után, amikor Justh Gyulához ment, Polonyi Géza egy újságrónak a következőket mondta:

— Miután a miniszterelnökkel való érintkezésem bizalmas természetű, annak részleteiről természetesen nem nyilatkozhatom. Az impresszióim a következők: A miniszterelnök a tárgyalásokat folytatni fogja, a miniszterelnök a legjobb akarattal van, minden párttal fog tárgyalni és fogja a megegyezést keresni.

Majd kijelentette, hogy szombatra kintüzi a véderőjavaslatokat napirendre, de azért a miniszterelnök a tárgyalásokat folytatni fogja.

Polonyi ezután hosszasan tárgyalt Justh Gyulával. A dél folyamán sokáig tárgyaltak Apponyi és Kossuth is.

A pártok értekezlete.

Pénteken este a munkapárt értekezletet tart, amelyen a miniszterelnök nyilatkozni fog a politikai helyzetről s a megegyezési tárgyalásokról.

A Kossuth-párt holnap csütörtökön este

Egy féliv papiros

Irta: *Strindberg Ágost.*

Elvitték már az utolsó butordarabot is az ürességtől kongó lakásból. Eddigi bérlője, egy szomorú álmos fiatalember — a kalapján gyászfért — megegyeztet bejárta az üres szobákat, hogy a butorszállító emberek nem elejtettek-e ott valamit. Fűrészszőn jártatta végig szeméit a csupasz, szürke falakon. Nem hagytak ott semmit.

Elindult a ház tornácára azzal a szilárd elhatározással, hogy nem gondol többé azokra a sötét és szomorú emlékekre, amelyek e háznak minden kövéhez tapadnak.

A telefon mellett elhaladva, egy féliv papiros akadt meg a tekintete. Följegyzések tarkállottak rajta.

Két esztendőnek fájdalmas szép története állott előtte ismét. Minden, minden, amit igyekezett elhessegetni emlékeiből, ott volt előtte: egy egész emberélet féliv papiroson.

Fölvette a telefon mellől a papirosot, a melyet a nap megsárgított. Letette köpenyét a kályhapárkányra és figyelmesen olvasni kezdte a papiroson levő följegyzéseket.

Először ez a női név ötlött a szemébe: Aliz. A legszebb név, amelyet valaha ismert; a menyasszonyának neve.

Azután egy telefonszám: 15—11. Mint-ha imádságos könyvben sőtárszámot olva-

tartja meg értekezletét, amelyen határozni fognak a politikai parlamenti magatartásukról.

A Justh-párt szintén pénteken tart értekezletet, hogy megállapítsa a szombati ülésen követendő taktikáját.

Valószínű azonban, hogy a pénteki formális ülés után csak hétfőn tart legközelebbi ülést a képviselőház.

A banktisztviselők mozgalma**Gyűlés az osztatlan munkaidőért.**

A debreceni banktisztviselők körében most mozgalom indult meg, hogy legalább a nyári hónapokban, amikor a rekkenő nagy melegek, a por valósággal betegé teszik az embereket és különösen a zárt helviségben ülve dolgozó és nehéz szellemi munkát végző emberek erősen megsínylik ezt az időt, osztatlan munkaidő legyen, vagyis a hivatalos órák egyfolytában legyenek s így a délutáni órák a banktisztviselőknek rendelkezésére álljanak.

Ez ügyben a banktisztviselők tekintélyes nagy része gyűlést tart vasárnap délelőtt, a melyen a tisztviselőket egységes állásfoglalásra akarja bírni. A mozgalom vezetői a következő fölhívást bocsátották most ki:

FELHÍVÁS**a banktisztviselő kartársakhoz!**

A közelgő nyári melegebb napok élet-szükségtété teszik, hogy az egész év fáradhatatlan munkájában kimerült idegeinket, — különösen azon kartársaknál, kiknek anyagi viszonyai a fürdőzést vagy másféle költséges üdülést meg nem engedik — minden rendelkezésünkre álló módon felfrissítsük és lehetőleg megkíméljük. Ezen cél elérésére legegyszerűbb és végeredményében intézeteink károsodásával sem járó eszköz az **osztatlan munkaidő** bevezetése. Ennek hasznosságát és előnyeit más városbeli kartársaink, sőt jórészt az intézetek is, melyek eminens érdeke tisztviselőik testi jóléte, belátták s nagyon sok helyen alkalmazták ezen üdvös újítást, legalább a nyári 3—4 óra. — Csupán mi állunk tétlenül e tekintetben és nem törekszünk ezen üdvös és könnyen elérhető cél megvalósítására, holott városunkban háromszázan vagyunk kartársak s ezen domináló szám egy kis összetartással játszva keresztülvihetné az osztatlan munkaidő behozatalát. — fel-

sótt volna. A szám alatt ez állt: bankház. Ez adta meg a kenyerét, otthonát. A „bankház“ szó keresztülhuzva, mert a bank ugyanis tökrement.

Következett a többi följegyzés: virágcsokor, bérkocsi. Az eljegyzésre készült. Ezután ruhakereskedő, kárpitos, Berendezte az új pár a lakást. Szállítóüzlet: beköltözködik az ifjú pár új otthonába.

Az Operaházba szóló jegyek száma 50. és 51. Az új házastársak vasárnap az Operaházba mentek. A legszebb órák saigó emléke, amikor szorosán egymáshoz simulva, összedobbant a lelkiük és amíg a mesék birodalmában jártak, szépséges harmonia bizsergett a testükben.

Ezután egy férfinév ragadta meg a figyelmét. Vörösceruával volt áthuzva. Ez egy barátja volt, aki a magasból hullott alá a legszedítőbb mélységbe.

Ismét egy újabb fejezet sorsukban. — Gyöngye női kezektől származó vonások ezt vetették a papirosra: a madame. Az az asszony volt, aki hosszú köpenyben és komoly arccal feleségünk hálószobájába megy. Ez alatt egy orvos neve állott.

Most először jelent meg az „anya“ név, az anyósé, aki eddig diszkrétan távol tartotta magát az új házaspártól. Most, hogy szükség volt reá, eljött.

Majd nagy, kuszált betűkkel ezek a szá-

kérjük tehát mindazon t. kartársainkat, kik az ügy iránt érdeklődnek, hogy sziveskedjenek előzetes megbeszélés céljából vasárnap, f. hó 19-én fél 11 órákor a Royal-szálló külön termében megjelenni.

Több banktisztviselő.

A mozgalom sikere persze attól függ, vajjon a pénzügyi vezetősége hogyan vélekedik a dolgról s mennyi hajlandóságot mutat ez egyébként méltányos kérelem teljesítése iránt.

Debreczen választói**Fölszólalások az ideiglenes névjegyzék ellen**

Debreczen város központi választmányának határozatából a képviselőválasztóknak 1913. évre érvényes névjegyzékét e hó 10-én tették ki 15 napi közszemlére, hogy mindazok, akiknek saját személyét illetőleg megjegyzésük van, fölszólalhassanak, valamint bármelyik választó abban a kerületben, amelyben szavazattal bír.

A közszemlére kitétel és fölszólalás határideje ma délből járt le a törvény vonatkozó rendelkezése szerint s eddig a következők éltek a fölszólalás jogával:

Beregi József dr. ügyvéd, Ács Sándor kataszteri biztos, Kuthy Zsigmond iskolai igazgató, Kuthy Imre vasuti hivatalnok, Toepfer Ottó bankigazgató, Oláh Ignác cégvezető, Horváth Bertalan banktisztviselő, Eibensüitz Zoltán, Szatnó Lajos banktisztviselő, Reichmann Alajos bodegás, G. Szabó Kálmán nyomdatulajdonos, ifj. Boldizsár János, Kalmár István kovácsmester, Sásvári János hordár, Ujlaki Henrik máv. főmérnök, Molnár Antal tanár, Materny Lajos esperes fölszólalt Podmaniczky Géza bárónak fölvétele iránt, Stenecer Lajos nyugalmazott máv. főellenőr, Kovács Gábor magánzó, Maugner Artur dr. ügyvédjelölt, Ormós József timár, a máv. üzletvezetőség harminchárom tisztviselője, és alkalmazottja kihagyása miatt. Komlóssy Artur nyugalmazott országos levéltári fogalmazó.

A beérkezett fölszólalásokat most 16-tól 25-ig ugyancsak a városi kiadóhivatalban teszi közszemlére, ahol mindenki megtekintheti azokat és mindenki, aki a törvény szerint erre jogosult, észrevételeket tehet és pedig írásban. Az észrevételeket május hó 25-ig lehet beadni s a központi választmánvhoz címezve, a központi választmány elnökéhez kell beadni. Ha egy fölszólalás több egyénre vonatkozik is, az ezekre beadandó észrevételei-

vak voltak a papiroson: cselédszerző intézet, dajka, gyógyszer-tár.

Nagy, nehéz árnyakkal telt meg a szoba. Gyermekek-üzlet és mézszárszék telefonszáma . . .

A házba bevezették a telefont . . . A háziaszony betegágyban fekszik . . .

Nem bírta tovább olvasni a papiroson levő följegyzéseket.

Mint a vízbefulónak, szürke hályog borult a szemére. Két nehéz köncsepp pergett le az arcán és ez megtisztította kissé a látását.

Lassankint ezek a szavak bontakoztak ki előtte: Temetkezési intézet, egy kisebb és egy nagyobb koporsó ércből.

Egyéb nem volt a papiroson.

Remegő kézzel emelte ajkához a szent papirosot és egy forró csókot lehelt rája. Azután összehajította és betette a tárcájába.

Két perc alatt két esztendőnek a történetét élte át.

Amikor kilépett az utcára, nem görnyedt össze a fájdalom súlya alatt. Büszkén ment, mint egy boldog ember, mert érezte, hogy a legszebb dolgokat már átélte. Mert hányan vannak szerencsétlenek, hajótöröttek, akiknek a sors még ennyi kedvezményt sem nyújtott.

ket külön-külön beadványban kell megtenni. A központi választmány valószínűleg e hó végén vagy a jövő hó elején tart ülést.

A debreceni tisztviselők lakbérére

Kérelem a pénzügyminiszterhez.

Debrecen állami tisztviselői sokat panaszkodtak azon, hogy a kormány Debrecen-t a III. lakbérosztályba sorozta s így lakbérük e szerint nyert megállapítást. Sérlemes volt ez reájuk nézve különösen azért, mert Debrecen valójában drága város s egy tisztviselőnek ezért, ha megfelelő lakást akar tartani, 20, 30, vagy még nagyobb százalékot rá kellett fizetni lakbérére.

Ennek az állapotnak megváltoztatására az állami tisztviselők debreceni köre fölterjesztést intéz a pénzügyminiszterhez s kéri, hogy Debrecen-t a II. lakbérosztályba sorozza. A felterjesztésben amelyet Kardos Albert dr. szerkesztett, a következő érveket csoportosították:

Debrecen az 1909. évi lakpénz-rendezés előtt is a II. tehát közvetlenül a főváros után következő lakpénzosztályba volt sorozva, s a debreceni állami tisztviselők már akkor tettek lépéseket a városnak az I. osztályba juttatása végett. A lakás drágasági arány Budapest és Debrecen között a legutóbbi időben sem változott, Debrecen javára semmi esetre sem, úgy hogy ez a fennálló arány természetesen követeli, hogy Debrecen közvetlenül a fővárost követő, tehát a 90 százalékos városok csoportjába tartozzék. A lakásdrágasági arányt hangosan tanúsítja az idemellékelte 6148—1912. sz. a kiállított helyhatósági bizonyítvány, mely hivatalosan igazolja, hogy a tisztviselőknek alkalmas, tehát a 2—3—4—5 szobás lakások bére csak az utóbbi négy esztendőben is több mint 50 százalékkal emelkedett, holott a közvetlenül megelőző évek is folytonos béremeléssel jártak, mint az 1910. évi kérvényünkhöz mellékelte helyhatósági bizonyítványból is kitűnik, úgy hogy a leghatározottabban állíthatjuk, hogy a törvényhozási lakpénzrendezés óta, 1908. végétől számítva, a debreceni lakberek átlag 70, a város némely utcáin 80—90 százalékkal növekedtek s így elérték a fővárosi magaslatot.

Ezt az óriási emelkedést az is eléggé bizonyítja, hogy Debrecen házbéradó tekintetében az 1911-re kivetteit 588654 koronával negyedik helyen áll az ország városai között és messze felül mulja Kassát, Szegedet és Temesvárt, holott mindezek a városok Debrecennél kedvezőbb lakpénzosztályba vannak sorozva.

Már előző kérvényünkben felemlítettük, de most inkább hangsúlyozzuk, hogy az állami, államvasuti és közigazgatási hivatalok iskolák, biztosító s egyéb részvénytársaságok, ipari, műszaki és gyári vállalatok, főképp pedig különböző pénzintézetek rohamos szaporodása lefoglalta a lakható helyiségek nagy részét. Nem tagadjuk, hogy városunkban időközben sok új épület lett kész, de azok a folyton növekedő szükségleteket nem elégítik ki s a lakásdrágaságot nem enyhítik. Ellenben súlyosbitják a lakásdrágaságot a legutóbb létesített és folyamatban levő városfejlesztő munkálatok, minő a villamosvasut, a villamos világítás, de főképp a csatornázás és vízvezeték, amelyek bizonyos, hogy közvetlenül és közvetve, a községi adó jelentős emelkedésével, növelték a háztulajdonosok terhét, de e terhet tulajdonképpen mi bérlelők vagyunk kénytelenek viselni. A háztulajdonosok ugyanis a maguk költségét kamatostól kívánják megtéríteni s felemelt lakberek útján s ezt annál inkább megteszik,

mert érdekeik oltalmára egyesületben szervezkedtek, úgy hogy e kartelszerű szövetkezés miatt belátható időn belül nem remélhető a lakbér csökkenése.

A viszonyok javulására annál kevésbé számíthatunk, mert mióta a kormány és törvényhozás egyetemi városul jelölte ki Debrecen-t, azóta szédületes teleküzérkedés fogta el a háztulajdonosokat és pénzintézeteket, úgy, hogy a hihetetlen áron vásárolt telkek előre megdrágítják az ott építendő lakásokat.

Kérelmünk jogossága mellett szól az is, hogy ezidőszerinti lakpénzilletményeink még államvasuti tisztviselőtársaink lakpénzét sem érik el, akik Debrecenben mint üzletvezető-ségi székhelyen a Budapestre megállapított lakpénznek 90 százalékát élvezik. Mennyivel inkább elmaradunk e tekintetben a katonai tisztektől, akik előző kérvényünk idejében is jóval kedvezőbb helyzetben voltak, ez idő szerint pedig mióta a honvédelmi minisztérium a tiszti lakpénzeket az ő javukra helyesbítette 1911. február 14. 1689. eln. sz. körrendeletével, e bérszabás szerint butor pénz nélkül 50-ig, a butorpénzt beleszámítva 66-ig emelkedő százalékkal előznek meg benünket, polgári tisztviselőket.

A tisztviselők egyesülete a kérvénynek egy-egy másolatj példányát eljuttatta Debrecen három országos képviselőjéhez, Bakonyi Samu dr.-hoz, Láng Lajos báróhoz és Tüdös János dr.-hoz. A kérvény támogatására felkérte továbbá Domahidy Elemér főispánt, valamint Kovács József polgármestert. A várostól még azt várnák az állami tisztviselők, hogy a törvényhatósági bizottság a maga részéről is tegyen fölterjesztést e nagyfajosságú ügyben.

A Kálvineumért

Ujabb adakozások.

Napról-napra nagyobb érdeklődéssel fordul a Kálvineum ünnepe felé Debrecen társadalma. Most már szabad és lehet remélni, hogy május 18. és 19. napjai újabb nagy összegekkel fogják szaporítani a nagy cél érdekében gyűjtött tőkét.

E pillanatban nem lehet szó nélkül hagyni a Kálvineum mozgalom három nagy alakjának, fáradhatatlan apostolának munkálkodását és fáradozását. E három nagy ember Baltazár Dezső dr. püspök, Kiss Ferenc esperes és Jánossi Antal, akik szünet nélkül szinte egyik városból a másikba utazgatnak, hogy a Kálvineum erejének gyarapítására közremunkáljanak.

Eddig 24 helyen fordultak meg, ahol mindenkor a legnagyobb sikereket érték el s az erkölcsi eredmények mellett hatalmas összegekkel is segítették gyarapítani a Kálvineum vagyonát. Ott voltak ők eddig a következő helyeken, ahol Kálvineum-ünnepeket rendeztek.

Bergszász, Mezőtúr, Sajószentpéter, Székelyhid, Harkány, Abaujszántó, Veszprém, Székesfehérvár, Pápa, Kaba, Földes, Ungvár, hajduszoboszló, Bicske, Kolozsvár, Komárom, Léva, Enying, Kanizsa, Makó, Szatmár, Nagybánya, Dévaványa, Ozd, Hajdúhadház, Nádudvar, Karcag, Körösladány, Püspökladány, Turkeve, Mór, Nagybajom. Most készül a püspök Hódmezővásárhelyre, ahol még nagyobb fényvel várják és készülnek fogadni, mint egyebütt.

A debreceni ünnepek iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a jegyekre a legnagyobb tömegben történtek már előjegyzések. A jegyek már ott is vannak Csáthy Ferenc könyv

kereskedőnél és akik előjegyezték jegyeiket ott megkaphatják. A meglevő jegyek is ott válthatók ki.

A megindult adakozás folytán is szépen gyűlnek az adományok. Ujabbban a következő adakozások történtek:

Lichtblau Albert 100 kor., Losonczy János 52 kor., Györy János 10 kor., Herczeg János tanító 5 kor., Burger D. József 20 kor., Szentkirályi Tivadar 20 kor., Szentkirályi Tivadarné 20 korona.

Ugyancsak ma egy másik szép adomány hírét vettük. A főiskola kötelekébe tartozó tanárkarok ugyanis élénken érezve a kontaktust a református lelkész karral egymás után teszik le adományaikat a nagy ügy oltárára. Nemrég az akadémiai tanárok adtak fejenként 100—100 koronát, a napokban a gimnáziumi tanárkar ajánlott fel 1000 koronát s tegnap a tanítóképzőintézet tanárai határozta el egyhangú lelkesedéssel, hogy fejenként 100—100 koronát adnak a Kálvineum javára.

A debreczeni egyetemi kórház

A kultuszminiszter a városhoz.

Tegnap már beszámoltunk arról a kultuszminiszteri leiratról, amely a debreceni új kórház építése tárgyában kelt közgyűlési határozatra érkezett le Debrecenbe.

A közgyűlés ugyanis kimondta, hogy új kórházat épít és pedig nem a régi helyen, hanem az egyetem közelében kijelölt 35 holdnyi területen két millió koronát meghaladó költséggel. A közgyűlést e határozatra az birta rá, hogy a régi kórház már egyáltalán meg nem felelő, kicsi, kibővíteni nem lehet, mert az elhibázott építkezés folytán a kórház a kibővítés után sem lenne jó, végül az, hogy a kórház mostani telke olv drága, hogy azt inkább értékesíteni kell. De egyik legfőbb oka annak, hogy új kórház építését mondta ki a közgyűlés, az volt, hogy a kultuszminiszter csak az esetben hajlandó az egyetem orvosi fakultását is felépíteni, ha Debrecenben az egyetemi tanításra alkalmas kórház lesz. Éppen azért mondta ki a közgyűlés, hogy erre figyelemmel tervezetti a kórházat és pedig a kormány megkérdezésével és úgy, hogy azt az állam átvegye.

A most említett kultuszminiszteri leirat a következő:

Vallás és közoktatásügyi m. kir. Miniszter.

48662. szám.

Debrecen sz. kir. város tekintetes Tanácsának

1912. évi március hó 28-án 119-5823-912. szám alatt kelt felterjesztésére értesitem, hogy a közgyűlés azon határozatát, hogy a Nagyerdőben, a felterjesztett helyszíni rajzon feltüntetett mintegy 35 holdnyi területen 420 ágy befogadó képességű kórházat, a tanítás céljaira alkalmas beosztással, felépít, jóváhagyólag tudomásul veszem.

Biztosítom Debrecen sz. kir. város közönségét, hogy amennyiben a debreceni és pozsonyi m. kir. tudományegyetem felállításáról szóló törvényjavaslat és különösen ennek 2. és 3. szakaszának a képviselőház közoktatásügyi bizottságában elhatározott szövege törvényerőre emelkednek, a szükséges előkészítő lépéseket meg fogom tenni, hogy a debreceni egyetemen az

LIPIK **ELSORANGU** **BIZTOSAN GYÓGYIT**
Szlavonia **GYÓGYFÜRDŐ**
 Alkalis, sós, jódoz vizek
 Radioaktív források **64° C.** Nyári és téli kúra.
 Kívánatra prospektus ingyen.

orvosi kar is annak idején megnyitható legyen.

Felhívom a tekintetes Tanácsot, hogy a városi közkórház tervvázlatát és költségvetését hozzám terjessze fel.

Budapest, 1912. évi május hó 8.

Zichy.

A város most minden valószínűség szerint Korb Flórist, a kiváló műépítész, aki a kórházak építése terén híres specialista szakértő s akit a kormány az egyetem tervezésével is megbízott s ezért külföldi tanulmányutrá is küldte, fogja megbízni.

Apárisi autobanditák

A megostromolt haramlifészek.

Közöltük, hogy Garnier és Vallet banditáknak, Bonnott veszedelmes és mindenre elszánt büntársainak buvóhelyét a rendőrség kikutatta és a villát, melyben meghúzódtak ostrom alá vette. Ma reggel azután a villát a rendőrség légberőpítette s a két bandita meghalt.

Nogent-sur-Marne, május 15. A robbanás abban a házban, amelyben Garnier és Valet banditák tartózkodnak, győnge volt. A puskatüz ismét megkezdődött. Az egyik megsebesült rendőr állapota reménytelen.

Nogent-sur-Marne, május 15. Garnier és Valet banditák nyomára egy bankfiók után jutott a rendőrség. A két bandita értékpapirokat akart eladni. Az egyik alkalmazott fölsimetre őket és értesítette a rendőrséget. Guichard rendőrfőnök, akit nyomban értesítettek, délután fél 5 órakor ideérkezett és a Moulin Rouge szálló elé vonult rendőreivel. Be akart menni a házba, de ekkor a kertből egy ember revolverből reá lőtt. Guichard erre visszavonult, a házat azonnal körülzártatta és értesítette a rendőrprefektust, aki a hatóság embereivel nyomban megjelent a helyszínén. Közben csendőrök és zuávok értek a helyszínére. A hír nyomban elterjedt a városban és a városi és környékbeli lakosság rendkívül nagy tömegekben özönlött az ostromlott ház köré, amiért nagy készenléttel a rendet fenn kellett tartani. Egyidejűleg heves puskatüzelés indult meg az ostromlott banditák és az ostromló csendőrök, zuávok és rendőrök között. Rendőrtisztviselők rögtönzött pajzsokkal a heves puskatüzelés ellenére megkísérelték, hogy közeledjenek a házhoz. Az egyik ilyen pajzsot egy puska golyó átlukasztotta. A rendőrprefektust is majdnem golyó érte, amely vállát surolta és azután a falba furódott. Fleury rendőrfelügyelő altestén súlyosan megsebesült. Két másik rendőrfelügyelő kevésbé súlyosan sebesült meg. A banditák több száz golyót lőttek ki.

Párisból reggel egy csapat utászkatona jött ki s reggel nyolcadfél órakor megkezdődött a végső támadás. Egy dinamitombát hajtítottak be a házba és

**a robbanás
szétvetette a falakat.**

Egyidejűleg a rendőrök és a zuávok sortűzet adtak, a porfelleg eloszlott és csönd lett. Lépine intett, hogy senki es löjjen. Talán félóráig vártak az ostromlók. Odabent a házban semmi életjelt nem adtak a banditák. A rendőrfőnök most intett és egy válogatott csapat futólépésben rohant a házba. A többiek óvatosan követték amazokat.

A Marne partján várakozó közönség izgatottsága tetőpontra hágott. Egyszerre híre futott, hogy a banditák megkerültek, de egy sem él.

**A rendőrök behatoltak
az összelövődött házba**

s ott találták Garniert és Vallet-t. Több golyó furta át testüket. Garnier már nem élt. Vallet még néhány percig lélegzett. Egyelőre

még nem lehet tudni, hogy a rendőrök golyói ölték-e meg őket.

Boullementné azt vallotta a párisi rendőrfőnökségen, hogy Garnier az utóbbi napokat bent töltötte a városban és értékpapirokat adott el. Ez tényleg igaznak bizonyult. Egy bankbizományi üzletből jelentették is a rendőrségen szombaton, hogy olyan értékpapirokat váltottak be, amelyek valószínűleg a Societé Generale chantillyi fiókjából valók.

Reggel kilenc óra felé elszéledtek az ostromló rendőrök és a katonák, a holttesteket pedig két automobilon bevitték a rakóház halottasházába.

A megsebesült Fleury rendőrbiztos halálán van.

A talált pénz

Bokor Julianna szerencséje.

Bokor Julianna napszámosnő nem igen irtóztott a pálinkától. Inkább a dologtól. Azt tartotta, hogy az életben minden hangulat s ha az emberek szegények is, de a kedélyük legyen rózsaszínű. E végből nem nagyon szaporázta a munka végét s csak annvit dolgozott, ami a napról-napra valót meghozhatta. Ugy gondolta, majd csak elérkezik az ő szerencséje is, amikor aztán földi paradicsom lesz ez az élet.

Ugy látszik, neki volt igaza, mert tegnap, amint a lelenház előtt ment el, egy nagy pecsétes levél bukkant a szemei, illetőleg a lábai elé. Lehajolt, megnézte és öt darab ropogós bankjegy volt benne, valamennyi 100 korona értékű. Ennyi pénzt még talán álmaiban sem látott, hát kapta magát és elvitte a leletet Weisz-féle közeli boltba, akivel bizalmas viszonyban állott. Ott az asszony fogadta, aki menten átolvasta, még pedig — Bokor Julianna szerint — oly módon, hogy abból két darab száz koronás papírpénzt megtartott magának.

A többi pénzzel aztán Bokor Julianna megkezdte az új életet. Mindenekelőtt egy liter pálinkát vásárolt, majd aranygyűrűt, narancsot és szövetkendőt szerzett be magának, aztán a pénzt egy zsebkendőbe csavarva, gondtalanul, mint akit váratlan szerencse ért, megkezdte a napon való sütkérezést. Csak egy veszedelmes szenvedélye volt, melynek nem tudott ellentállani: a cukorkákat szerette módfelett. Ugy, hogy az első aprópénzből már Kardos Zsuzsanna sátra előtt temett és marokszámra vásárolta a rudakba rakott édességet. Mikor pedig fizetett, kizsákkolt a zsebkendő csücskében a bankó.

— Ejnye, de sok pénzed van! — mondta a cukros asszony.

— Van bizony! — dicsekedett Julianna. Ez az eset ma délután történt a Hatvan-utca és a Reáliskola-utca sarkán, amelynek közelében egy derék és szemfüles rendőrszem, Pécsi Mihály 90. számú rendőr állott posztot. Ennek feltűnt, hogy Julianna, akit már igen jól ismert, mennivre költelezik és szedegeti a polcra a cukrokat, holott másnap hónapszámra is alig került hozzá egy darab. Közelebb ment hát az árusokhoz és megkérdezte, mit nézegettek olyan nagyon.

— Sok pénze van Juliskának, azt mutogatta, — volt a felelet.

— Honnan vette?

— A vőlegénye küldte, azt mondja.

Pécsi Mihály rendőr megcsóválta a fejét és kutatni kezdte a nagy vagyon okát. Minthogy Bokor Julianna hamarosan eltűnt, Weisz Albert korcsmájába ment, ahol megkérdezte, nem-e vészelt el valami a házból. Közölte a derék rendőr azt a gyanuját is, hogy aligha nem Bokor Julianna lesz a tettes, mert sok pénzt láttak ám nála. De az asszony a legnagyobb bizalommal nyilatkozott a leányról:

— Hogy gondol ilyet?! Az egy derék, becsületes leány!

Igy aztán másfelé kereskedett Pécsi Mihály, a 90-es számú kötelességtudó rendőr. Hamarosan kikutatta, merrefelé is lakhat a megvagyonosodott leány s odavette az utját.

— Éppen a narancsokat, meg a cukrokat rendezgette, — mondja — amikor beléptem. Azonnal felszólítottam, igazolja magát, mennyi pénze van és honnan vette azt. Nem akart semmit sem tudni s csak aprópénzt adott elő. Akkor elvezettem az utcai árusokhoz: Agárdi Zsófia kofa és Kardos Zsuzsanna cukros asszonyhoz, akik aztán szemébe mondták, hogy bankókat mutogatott nekik. — De még erre sem hajlott, hogy a pénzt előadja. Csak mikor ráijesztettem, hogy házkutatást tartok nála, adta elő, hogy tegnap egy nyitott borítékban öt darab száz koronást talált, amelyet a korcsmában huszkoronásokra váltott fel. De két darabo taz asszony a pénzből visszatartott, így az ő birtokába csak 300 korona jutott, melyből 201 korona 89 fillért elő is adott s ezt én a rendőrkapitányság ügyeletén Pető Pál inspekciós rendőrtisztviselőnek beszolgáltattam.

Pető Pál rendőrgyakornok a rendőri jelentésből hamarosan megállapította, hogy a pénzt Sipos György csapatkórházbeli felügyelő vesztette el, aki ezt még tegnap jelentette is a rendőrségen. A nvomozást ez alapon megejtette s annak eredményéről a holnap nap folyamán tesz jelentést felettes hatóságának.

Este a rendőrségen megjelent Weisz Albert, akinek a szóbanforgó korcsma nevének áll és kijelentette, hogy a korcsma albérletben van kiadva s így neki — aki termény kereskedést folytat — semmi köze sincs az egész dologhoz. (gy. zs.)

Színház és Művészet

As aradi színtársulat

második estéje

*

Az a hatalmas siker, mely az aradi színtársulat tegnapi vendéglátéka nyomán támadt, a ma esti *Kis gróf* előadásán semmit sem veszített fényéből és értékéből. Sőt talán növekedett is, ha ugyan jogosult az a hatványozás, hogy a debreceni közönség még lelkesebb is tud lenni, mint amilyen első perctől fogva volt.

Mindjárt le is szögezhetjük, nemcsak a vendégszeretet kötelező, modorossága folytán, hanem azért is, mert az aradi színtársulat szokatlanul intelligens játékával, megállapodott művészeivel és nagyszerű játékmodorával kiérdemelte azt. Nem volt ezekben az előadásokban szemernyi szertelenség, ok nélkülű színpadi trükk, vagy bántó rögtönzés. Ment minden úgy, ahogy az írók a maguk invenciójával megalkották. Minden hangulatnak meg volt a maga színe, minden táncnak a maga sajátos ritmusa. — És minden szereplőnek a maga külön egyénisége, mely azonban nem emelkedett ki a darab rovására. Ezért is volt olyan közvetlen és felbecsülhetetlen hatása.

A *Kis gróf* szentimentális részei ma este mintha halványodtak volna és drámai akcentusok, erőteljes megérzések támadtak belőlük. Vért, életet kapott a sovány vázu darab. — *Diósy Nusi* és *Rontay Boriska* táncával, énekével alig tudott betelni a közönség; folytonosan ismételtette azt. *Huszár Károly* pedig a címszerepet adta tüzzel, temperamentummal. A tegnapihoz hasonló nagy sikere volt *Gyözőnek* és *Polgárnak*. — *Várnay Jenő* ala-

Három olcsó nap a Csipke Áruházban, Sas-u. 4. sz.
Csütörtökön, pénteken és szombaton. Az olcsó árak minden cikkre vonatkoznak.

kitására pedig, aki Kocsonyát játszotta, sok melegséggel, jellegzetes humorral, sokáig fognak emlékezni, akik megnézték a darabot.

Benkőné kiváló komika, kinek nemcsak humora, de alakítóképesége is van. Igazi színházi mama volt.

Előadás végén a publikum szokatlan türelemmel maradt a padokban s zajosan ünnepelte a vendégszereplő társulatot. Mikor pedig a színházat elhagyták, egyebet se lehetett hallani, mint áradozó dicséretet, melylyel a vendégszereplő társulat minden tagjáról, de elsősorban a **Diósy Nusi** szépségéről és **Rontay Boriska** graciozitásáról nyilatkoztak.

Conferencier.

A debreceni színtársulat sikere Aradon. Mig mi az aradi színtársulatnak tapsoltunk és a vendégjog melegségével ünnepeztük az itt időző művészeket, színtársulatunk derék tagjai is kitétek magukért s learratták az Arad városában termelt babérokat. Erről tesz bizonyosságot az egyik legelőkelőbb aradi lap kritikája, melyben ezeket írja:

Mikor a debreceni színtársulat mai vendégszerepléséről írunk, önként kínálkozik, hogy összehasonlításokat tegyünk. Ez azonban egyrészt nem háládatos, másrészt nem is igazságos dolog, különösen nem az egyes szereplőkkel szemben. Legfeljebb az összjátékot lehetne összemérni, bár ebben meg az akadályoz meg, hogy a vendégszereplő színtársulat nem játszott teljes személyzetével. Azt azonban mégis megállapíthatjuk, hogy ma este a Leányvásár előadásán jóval több mozgalmasság, élet és a szereplők között az egymás játéka iránt sokkal több megértés volt, mint máskor szokott lenni az aradi színpadon. A zenekar is sokkalta fegyvermezettebben működött és igen sok olyan szépséget juttatott kifejezésre, ami a lanyha vezetés folytán elszórt sikkadni. Mindez pedig azt mutatja, hogy a debreceni társulat rendezője és különösen kitűnő karmestere akít különben vezetéséért többször meg is tapsolt a közönség, hozzáértő gonddal végezték dolgukat.

A társulat tagjai közül nagy és meleg sikere volt Zilahynénak Lucy szerepében. Éneke és kifejező játéka sokszor tapsra ragadta a közönséget. Bessy szerepét Borbély Lili játszotta ügyesen, temperamentumosan. — Máthéval (Fritz) lejött táncával a közönség alig tudott betelni. Máthé különben egész este az előadás középpontjában tartotta magát s táncaiért megérdemelte a sokszor felhangzó elismerő tapsot, míg játéka itt-ott tulzott volt. Migglest Falussy István játszotta. — Csengő, meleg tenorja nagyon tetszett a közönségnek, játékbéli finom árnyalatai pedig nagyban hozzájárultak, hogy a darab hangulatát visszaadják. Ligeti pompás kacagató figura volt Harrison szerepében. Uty Gizella Harrisonét, Deésy Rottenberget játszotta elegánsan.

De valamennyi aradi lap is hasonló melegséggel emlékezteti meg a vendégszereplésről és így kétségtelen, hogy Zilahyék aradi kirándulása erkölcsileg, anyagilag egyaránt haszonnal záródott.

A Gyujtogató. Zilahy Gyula debreceni színtársulata csütörtökön május hó 16-án fejezi be az idei színi szezont. Színe kerül a „Gyujtogató“ törvényszéki jelenet Zilahy Gyulával az egymást követő főszerepben, utána pedig Hugó Károly „Báró és bankár“ c. színművében bucsuzik a drámai személyzet a debreceni közönségtől.

Bucus előadások. Csütörtökön délután 3 órai kezdettel az igazgatóság nép és munkás előadást rendez, mely alkalommal a Rang

és mód c. klasszikus színmű kerül színre. Helyárak páholy 5 kor., támlásszék bármely sorban 70 fill., állóhely 30 fill., karzat 20 fill.

HIREK

— **Lapunk legközelebbi száma a közbeszó nyomdai munkaszünet miatt szombaton, a rendes időben jelenik meg.**

— **Istentiszteletek.** Holnap, áldozócsütörtökön a ref. templomokban a következők fognak prédikálni: Nagytemplomban Szele György lelkész, délután Szabó Lajos hittanhallgató. Kistemplomban Jánosi Zoltán lelkész, délután Hódossi Orbán hittanhallgató. Kossuth-utcai templomban K. Tóth Kálmán lelkész, délután Németh Károly hittanhallgató. Ispóty-templomban Bogdán János lelkész, délután Szász Imre hittanhallgató. Csapó-kerti imaházban Kovács János vallás-oktató lelkész, Homokkerti imaházban Boér Károly vallásoktató lelkész, városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár.

Az ágost. hitv. evang. templomban áldozó csütörtökön délelőtt Szeberényi Lajos segédlelkész prédikál s utána Materny Lajos főesperes urvacsorát oszt.

— **Az Omke vendégei.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés hajdukerületi egylete május 16-án tartandó gyűlésére érkező vendégei Szende Pál központi főtitkár és Balkányi Kálmán dr. a Bosnyák Központ igazgatója tiszteletére május 16-án este 8 órakor a Royal szállodában társas vacsorát rendez. Részvételi díj 4 korona. Jelentkezni lehet Békés Lajos divatüzletében és a Kereskedelmi Csarnokban a felügyelőnél. Az Egylet elnöksége ezúton kéri föl a kártársakat, hogy a társas vacsorán minél nagyobb számmal vegyenek részt.

— **Növendék hangverseny.** Ehrlich József Zeneiskolája növendékeivel tartja első hangversenyét e hó 16-án csütörtökön délután pont fél 5 órai kezdettel a Royal szálloda dísztermében, belépti díj nincs, a következő szereplőkkel: Schuschitzky Elza, Vásáry Gábor, Grosz Margit, Lindenfeld Erzsike, Nagy Anna, Schuschitzky Lenke, Gyarmathy Klárka, Tatay Mariska, Sággy Gyula, Némethy János, Simonyi Erzsike, Zvér Rózsika, Aszódy Magda, Balogh Lajos, Pakot Jolán, Emerich Olga, Miklós Béla, Papp Margitka, Szathmáry Margit, Szathmáry Kálmán.

— **Pályázat városi munkákra.** A Debrecen város által a vasköpenyi hűtőtoronyra hirdetett pályázatra ma két cégtől érkezett be ajánlat és pedig Neudenberg és társától Zombolyáról és Wortington szivattyutelep részvénytársaságtól Budapestről.

— **Az iparművészeti kiállítás megnyitása.** Holnap csütörtökön délután 12 órakor nyílik meg a Tornacsarnokban az iparművészeti kiállítás, amely valóságos diadala a debreceni műpártoló egyesületnek, mert a gyönyörűen sikerült kiállítás a legszebb iparművészeti termékeket mutatja be. A megnyitáson ott lesznek Weszprémy Zoltán és Magoss György dr. ez egyesület elnökei, az ipar és kereskedelmi kamara elnöksége, a városi tanács, a pénzügyintézetek vezetősége s Debrecen társadalmának előkelősége. Az ünnepélyes megnyitáson valószínűen a közönség is a legszebb számban ott lesz.

— **Az új kétkoronások.** A pénzügyminiszter a kétkoronás ezüst érmek forgalomba hozatala tárgyában rendeletet adott ki, amely szerint a kétkoronások kiadása e hó 20-val megkezdődik. E rendelet szerint a magánforgalomban senki sincs kötelezve kétkoronásokat 50 korona összegben tul fizetésként elfogadni, az állami és többi közpénztárak azonban a kétkoronásokat korlátlan számban elfogadni tartoznak. A kétkoronások ki-

adását az Osztrák-Magyar Bank budapesti főintézetének és összes fiókintézeteinek pénztárai, egyelőre a rendelkezésre álló készlet erejéig eszközlik. Az új ezüstpénz egyik oldalán a király arcképe van a rendes körirattal, a király mellképe alatt a körmőcbányai pénzverőintézet jegye: K. B. látható. A másik oldalon lebegő angyalok által tartva a magyar szent korona van, alatta pedig buzakalászból és cserfalombból fonott, fölfelé nyitott koszoruba foglalva az értékjelzés: „2 korona“ és a veretés évszáma. A lapok pereme mindkét oldalon emelkedett, sima és rajtuk belül gyöngyos vonul körül. A pénzdarab átmérője 27 mm. A sima karimán mélyített betűkkel az uralkodó jelmondata olvasható: „Bizalman az ősi erényben“. Az osztrák kétkoronások nagysága, sulya és átmérője ugyanaz, mint a magyar kétkoronásoké. Egyik oldalukon szintén ő felsége mellképe látható a rendes latin felirattal, másik oldalukon a császári sas van, felette körirat gyanánt az értékjelzés „II. Coronae“ és a veretés évszáma római számjegyekkel. A császári sas alatt az értékjelzés arab számmal ismételve van. A sima karimán mélyített betűkkel az uralkodó osztrák jelmondata van: Viribus Unitis.

— **Házasság.** Csáthy Dezső dr. debreceni ügyvéd tegnap esküdött örök hűséget özv. Félegyházy Ferencné leányának Erzsikének Szatmárnémetiben.

— **Strinberg Ágoston meghalt.** Stockholmól jelentik: Strinberg Ágoston, a világhírű svéd író ma hosszas betegeskedés után meghalt. Strinberg egyike volt a jelenkor legnagyobb íróinak, aki igen küzdelmes, nélkülözésekkel teli élet után végre két évvel ezelőtt elnyerte az irodalmi Nobel-díjat. — Strindberg Ágost, svéd író, született Stockholmában 1849. január 22-én. Upsalában előbb orvostant, később filozófiát tanult, aztán tanítóskodott, majd újból folytatta tanulmányait Upsalában, különösen az újabb nyelvekkel (a kínaiyal is) foglalkozván. Utóbb hírlap író és könyvtári alkalmazott volt; 1882. év óta csak az irodalomnak él és leginkább Svájcban és Németországban tartózkodott. A realizmus képviselője Svédországban s nagyon talentumos író. Első drámáiban (I. Rom. Den Fredlöse, 1870.) nem aratott sikert. Nagyszabású Mäster Olaf drámájában a társadalmat ostromozza s még inkább teszi ezt Röda Rummet (A vörös szoba) című, a svéd iridoalmi és művészeti életből vett regényében (német fordítása Orfenbergtől Budapestest 1889-ben jelent meg), amely nagy feltűnést keltett. 1882-ben jelent meg Det nya riket (Az új birodalom) című műve, amelyben mindent megtámadott, amit eddig a svédek szentnek tartottak. 1884-ben (Genf) Giftas (Házasságok) cím alatt láttak napvilágot házasságtörési novellái (német fordításuk Orfenbergtől, Budapest 1889), amelylyekre Hemsöborna (Stockholm 1887), Tschandala (1889) és I. Hafsbandet (1890) című művei következtek. Fadren (Atya, 1887) és Fröken Julie (Julia kisasszony, 1888) drámák, Kulturhistoriai munkái közül a Gamla Stockholm című érdemel említést. Egyéb művei: Drámák (4 füzetben, Berlin 1893), Egy bolond gyónása (hírhedt mű); Antibarbarus (1 kötet, ugyanott 1894., bizarr természettudományi tanulmány).

— **Öngyilkos cipésmester.** Ma délután két óra tájt Földesi Lajos Katz-telepi cipésmester egy szomszédjával borozgatott. Mikor már alaposan felöntöttek a garatra, nézeteltérés támadt köztük, majd össze is veszttek. Ezt a részeg ember annyira a szívére vette, hogy revolvert fogott és azzal fején lötte magát. A golyó a koponya csontot érte, de csak lényegtelen surlódást ejtett azon, olyannyira, hogy csak a feje bőre sebesült meg Földesi Lajosnak. Akit a mentők beszállítottak a kórházba. Állapota oly könnyű természetű, hogy pár nap alatt elhagyhatja a kórházat.

Marx-féle

zománc és szoba padló lakk. elsőrendű minőség, megbízható beszerzése **BLUMBERGER GYULA** festék, lakk és zsiradékáru kereskedőnél Debreczen Hatvan-utca 13. szám.

Telefon szám: 621.

Telefon szám: 621.

— **Érettségi vizsgák a ref. főgimnáziumban.** A debreceni református főgimnáziumban tegnap folytak le az írásbeli érettségi vizsgálatok igen szép eredménnyel.

— **Pályázat a főkertészi állásra.** Tudvalevő, hogy Kovács József polgármester pályázatot irt ki a rendszeresített főkertészi állásra. A pályázat határideje ma járt le s eddig a következők adták be pályázatukat: Fehértói István debreceni, Drechsler János Óreglak, Puchlin Gyula budapesti, Fischer Ferenc sárközi, Windisch Sándor kassai, Lu gert Leo salgótarjáni, Demecs Elemér tordai, Simkovics Sándor debreceni, Drenei Sándor dévai, Zsukai Balázs kecskeméti, Sussner József debreceni, Csomai István kassai, Rip pel József kassai.

— **Rendőri hírek.** Dézsi Bálint molnársegéd bepanaszolta egy barátját, aki bolti szolga, hogy gyűrűjét rövid időre kölcsön kérte. Mikor azonban ismét visszakövetelte tőle, azt felelte, hogy elvesztette. Közbe megtudta, hogy a kedvességének ajándékozta, de időközben meggondolta magát, visszakérte és becsapta zálogházba. — Rozenzweig Sándor 2. honvédhuszárezredbeli törzsszámvevő pedig azért tett panaszt, mert ismeretlen tettes felment a padlására és onnan egy csoport fehéreneműt ellopott.

— **A vihar pusztításai.** Désről táviratozák: Az itt dühöngött vihar rettenetes pusztításokat végzett. Kősegeket semmisített meg, házakat döntött le. Három ember meghalt, harmincnál több megsebesült. Bethlen Balázs gróf főispán ma jelentést is tett a miniszterelnöknek, a miniszterelnök azután a felségnek, hogy a kellő segítséget és állami kölcsönt a legsürgősebben megadhassák. A vihar legsúlyosabban Bálványosvárálja községet látogatta meg, ahol 330 ház omlott össze és ahol a legtöbb emberben esett kár. A mentés munkájára a pánik perceiben per sze nem gondolhatott senki és késő estére járt az idő, amikor Dére elérkezett a katasztrófa híre. Mire a segítség megérkezett, a bős elemi erők elvégezték már gyilkos munkájukat.

— **Szalma és panama kalap különleges ségek feltűnő szép választékban Frank Testvéreknél.**

— **Littmann Pepi Debrecenben.** A jónévi Rabinovitz igazgatása alatt 17 tagból álló remek társulat Littmann Pepi Budapest kedvencével együtt naponta a Magyar Király kávéházban előadásokat tart. Ezen kitűnő estélyekre felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Egy elegánsul berendezett butorozott szoba külön bejárattal villany világítással kiadó Barna-utca 4.**

— **A nagymihályi Sör- és Malátagyár** részvénytársaság képviselője Debrecen és vidékére **Fischbein Jenőnél**, Hatvan-utca 30. Telefon 10—51. Különlegesség: **Casínó-sör**, világos és sötét, tökéletesen kőbányai mintára, ugyszintén **Páter-sör**, dus maláta tartalmánál fogva orvosilag ajánlva. Korona-, bajor- és dupla márciusi-sörökből naponként állandóan friss töltés. Szétküldés vidékre is.

— **Az Első Pilseni Részvényserfőzde** és a müncheni Spaten-sörgyár kerületi képviselője Hajdu-, Szabolcs-, Bihar-, Szatmár Borsod- és Szilágymegyékre: **Fischbein Jenő** sörnagykereskedőnél Debrecenben, Hatvan-utca 30. Állandó raktár ugy hrdós, mint friss üveges sörökben. E sörgyártmányok kimérve kaphatók Debrecenben, a Piac- és Kossuth-utcák sarkán levő Pilseni sörház-pince sörcsarnokában és éttermében. Érdeklődők forduljanak fenti céghez. Telefon 10—51.

— **A Nemzeti kávéházban** szombattól kezdve minden nap még itt nem létezett Tiroli zenekar ének- és bohózatokkal összekötve működik. Belépti díj nincs. Ételek és italokról gondoskodik Rosner A. kávé.

— **Leány Costümök, Leány Paletók, Intézeti felöltők, gyermek kabátok** óriási választékban megérkeztek Halmágyi divatházában.

— **Éjjeli portás** felvétetik Márkusnál Piac-utca 45.

— **Butorcsarnok áthelyezés** Hunyadi-utca 19. szám alól a Butorcsarnok (Csapó-u. és Piac-utca sarok) **Takarék és Hitelintézet** r.-t. palotája emeleti termeiben helyeztetett át. A **Butorcsarnokban 80 szoba butor áll** a közönség rendelkezésére s mindenkinek saját érdeke, hogy mielőtt butorait beszerzi, a csarnokban felhalmozott s szabott árak mellett árusított butorzatot vételkötelezettség nélkül megtekintse. A csarnokban eladott műbutorokért **Kovács Gyula** műbutorgyáros 2 évi jótállást vállal. Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek.

— **Kálnay Lipót** ur üzlete feloszlása alkalmából megvásárolt **Sérvkötő, Haskötő, Gumi harisnyákat** nagyon olcsón árusítja **Vitárius Sándor** keztyűs és kötszerész mester Piac-utca 16. Alföldi palota.

— **Női divatkelmek** kosztümökre, tavaszi és divatos doublekelmek, sima angol szövetek, gyapju grenadinok, szint játszó selyem **Marquise**, divatos ajouros zsinór díszek, rojtok, csipkék, napernyők és entous cas ernyők nagy választékban kaphatók **Szabó Lajos** fiai cégnél.

— **A debreceni habarcsgyár** a helybeli termény és áruaktár részvénytársaság alkotása, e hóban megkezdí működését, miáltal városunk egy modern gyárral gyarapszik s emely által az építő és építető közönség az eddig oly ósdi alapon és annyi vesződéssel előállított habarcsot (maltert) bármily mennyiségben és a kézíleg előállítottnál sokkal tökéletesebb és jobb minőségben kaphatja meg a vállalat saját e célra készült tartánykocsijaiban az építkezés helyére fuvarozva. Előjegyzéseket elfogad és bővebb felvilágosítást készséggel nyújt a debreceni termény és áruaktár ügyvezető igazgatója. Telefon 58. szám.

Művészek rajzai után készült **Hálószobák, Ebédlők, Uri szobák, Szalonok,** minden társadalmi osztály részére.

Különlegesség a butoriparban: **virágos gyökér Tuja.**

Jellemző sajátosságai:

Harmonikus összhatás, Mély tűző színek, Idővel növekvő színkialakulás.

Előjegyzéseket csak a termelés arányában fogad el a **Debreczeni**

Butorkészítő Asztalosok Árucsarnok Szövetkezete

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja **Hunyadi-u. 17/1°. sz. Demetrovics-palota.**

Szabad megtekintés vétel kényszer nélkül. Központunk kezelése alatt lévő Tolnai gyártmányú zönyegek dus választékban kaphatók. — **Telefon 968.**

Borszéki
GYÓGY-ÉS-ÜDÍTŐVIZ

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!

Kapható:
Mayer Jenő és Béla czégnél.
Telefon 1-45.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel. I-1

Vannak fájdalmak?
Rhenma, csusz, köszvény szaggatása?
Ezen fájdalmak ellen legbiztosabb háziszser a híres

Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idűltek eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.

Fog- és fejfájást 5 peroc alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszerárában Kossuth-utca 8. színház mellett

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsdé.

Magyar hitel	835.-
Osztrák hitel	641.-
4 százalékos koronajáradék	89.15
Államvasút	738.-
Jelzálogbank	470.50
Rimamurányi	738.-
Salgótarjáni	738.-
Közuti vasút	795.-

Irányzat:

Magánleszámitolási kamatláb:
Bécs 4 3/4%, Berlin 4 3/4% London 3 3/4%

Budapesti gabonátőzsdé.

Svaz E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentés	11.81
Buzs októberre	11.81
áprilisra	11.81
májusra	11.81
októberre	9.21
Zab októberre	9.21
Tengeri májusra	9.25
Tengeri 1912. év júli	9.21
augusztusra	9.21

Irányzat: Ké árú változatlan.

Az Omke gyűlése. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés gyűlése iránt városzerte igen nagy érdeklődés mutatkozik. A Központ részéről kiküldött Szende

Ha megkísérli, meggyőződik, hogy a

MAGGI -főle kocka, 5,

csupán forró vízzel leöntve (1/4 liter 1 kockára) a legfinomabb kész húslevest

adja, mely mint a házilag készített húsleves, minden alkalommal használható. A **MAGGI**-főle húsleveskocka a legjobb húskivonatból és a legfinomabb zöltségekből készül s már a szükséges só és fűszert is tartalmazza.

A mai húsdragaságnál igen előnyös!

1912. május 16.

Pál dr. f...
kár a Bos...
lésen a k...
fognak e...
dalmunk...
vel a sza...
lálkozunk...
helyiségé...
kön délut...

Nagy...
távira...
korona a...
Iparbank...
azzal ind...
sek folytá...
állományt...
ték a bank...
vendett p...
időkben b...
nagy bank...
a visszes...
a bank vá...
ke nagyre...
ipari váll...
tegnap es...
rendezés...
lik, hogy...
közös.

Botka...
veszik M...
Emmától...
néért.

Blasz...
Weisz Szi...
utcai ház...
Nagy...
K. Orosz J...
négyesgö...
koronáért.

Szabó...
Makay Fe...
moekrti s...

Bartók...
veszik Páv...
től Cserepe...

Dono
DEBRE

minden

Függöny...
tők. — D...
:: Linole...

Telefon 94...
Tüzi
cserép...
és minden...
legolcs...
Szűg
Bánffy-u. 6.

A legujabb...
V á
ékszer...
javítások...
jobban és...
Po

Pál dr. főtitkár és Balkányi Kálmán dr. titkár a Bosnyák Központ igazgatója, kik a gyűlésen a kereskedelem aktuális kérdéseiről fognak előadást tartani, közgazdasági irodalmunk oly ismert művelői, kiknek nevével a szagirodalom terén lépten-nyomon találkozunk. A gyűlés a Kereskedelmi Csarnok helyiségében május 16-án áldozó csütörtökön délután 4 órakor lesz megtartva.

Nagy bankbukás Szegeden. Szegedről táviratozzák: Az itteni, hat év óta egy millió korona alaptőkével fennálló Gazdasági és Iparbank fizetési zavarokba jutott. A válság azzal indult meg, hogy bizonyos híresztelések folytán a harmadfél millió korona betétállományt ez év eleje óta folytonosan kivették a bankból. A nagyméretű fejlődésnek örvendett pénzügyintézetnek továbbá az utóbbi időben beállott pénzügyi szükség alatt a fővárosi nagy bankok is csaknem teljesen megvonták a visszleszámitolási hitelt. Ezek idézték elő a bank válságát. A bajt fokozza, hogy a tőke nagyrészt immobilizálva van, jó részt ipari vállalkozásokban. A bank igazgatósága tegnap este ülést tartott, amelyen a békés rendezés módjait beszélték meg. Remélik, hogy sikerülni fog a nyugodt kibontakozás.

Ingatlanok forgalma.

Botka Ferenc és neje Győrösi Eszter veszik Mészáros Ferenc és neje Tasnádi Emmától Barcsay-telepi házat 7800 koronáért.

Blasz Éliás és neje Katz Rózi veszik Weisz Szidónia Feith Sándornétól Simonffy-utcai házat 60.000 koronáért.

Nagy Lajos és neje Jónás Eszter veszik K. Orosz József és neje Deli Juliánától 350 négyszögöl Boldogfalvakerti ingatlant 2450 koronáért.

Szabó Mihályné Balogh Erzsébet veszi Makay Ferencné Balogh Zsuzsánától Homokertti szőlőjét 2000 koronáért.

Bartók György és neje Uri Zsuzsánna veszik Pávay Gábor és neje Farkas Eszter-től Cserepes-utca 17. sz. házat 24.000 koronáért.

Donogán és Somossy
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Órlási választók

mindenféle szőnyegekben

Függönyök. — Ágy- és asztalterítők. — Divánterítők. — Lábtörölők. —
:: Linoleum. — Butorszövetek. ::

Telefon 945.

Telefon 945.

Tűzifa, szén, mész, cserép, cement, téglák

és mindennemű építkezési anyagok legolcsóbb beszerzési forrása

Szügyi Sándornál

Bánffy-u. 6. „Hungária“-malom mellett.

A legújabb és legmodernebb ékszerkészülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Miklós-u. 5. javítások átalakítások a legszebb, legjobb és legolcsóbban eszközölteknek.

Pontos kiszolgálás.

Virágágyak,

sírhelyek, szőnyegágyak, abiszek, erkélyek, verandák, stb. stb. rendezését, kiültetését és díszítését izlésesen és modernül teljesíti

Knapik János

mű és tájkertész

Kerttechnikai iroda: Loránffy-u. 14.

Friedmann Sámuel

bádogos és vízvezeték-szerelő

:: műhelyét áthelyezte ::

József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

Thurzó-Füred

A déli Szepességnek egy remeke ősi fenyvesek közepette. Vasúti állomás Gölnöbánya. 572 méter. Posta és távirda helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diétás kurák, nap- és szabad fürdők, villanyozás és massage. Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringés, anyagcsere és más egyéb bajok ellen.

Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárással. Kitűnő konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30 százalék, július elejétől 6 hetet tartózkodás után 60 százalék árengedmény. Szobák egész időnyire olcsó átalányban bérelhetők. — Állandó fürdőorvos: Vladár József Dr. Prospektussal szolgál a Fürdőigazgatóság.

Próbálja meg

és készítse fértiruháit a legszolidabb áron kizárólag

Sugár Samu férfi szabónál

József kir. herceg-utca 23. szám alatt, hol is kitűnő ízlés szerint megválogatott és állandóan raktáron tartott honi és angol gyártmányú szövetekből lesznek előállítva.

Az Első Takarékpénztár

átköltözködése folytán megürült Kosuth-u. 3. sz. alatti első emeleti helyiségek

üzletnek vagy irodának **kiadóak.**

Simonffy- utca 55.	Ruhafé	utca 6.
GÖZTISZTÍTÓ	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főzetbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Az Első Takarékpénztár
Piacz-Kossuth-utca sarki bér-
házában
egy II. emeleti uri lakosztály
azonnal kiadó.

**Tapéták
Linoleum
Linerusta**

Tapétaház

Jerk & Schuschnitz

Wien, VI., Gumpendorferstrasse 6.
Minták és költségvetések kívánatra díjmentesen.

168/1912. P.

Hirdetés.

A presbiterium megbízása folytán közhírré tesszük, hogy egyházközségünk választótagjainak névjegyzéke az egyházi l. t.-c. 19. §-a folytán elkészült és ez évi május 15-től 25-én esti 5 óráig az egyház számvívői hivatalában közszemlére kitétetik, hol azt ebben az időben a délután 1 óráig tartó hivatalos órák alatt bárki megtekintheti és ellene ez idő alatt az egyház iktatói hivatalában írásban felszólamlást adhat be, a felszólamlásra hozandó határozat ellen pedig, mely az illetővel írásban fog közölni, ez évi június 5-től 20-áig az espereshez felebezhet.

Debreczen, 1912. évi május hó 10.
Nicskfi Lószef Kovács Lószef.

Apró hirdetések.

Betöltendő.

Könyvelést gyári, vagy iparvállalatnál esetleg fél napi időre is elvállal. Antal, Garai-utca 17. sz.

Gyakornok szépírással, némi irodai gyakorlattal június 1-ére felvétetik. Ajánlatokat «D. F. 6.» alatt kiadóhivatal továbbít.

Ejjeli ór a Debreczeni Fémáruháznál Hajduböszörményi-ut 6. alatt mielőbbre felvétetik.

Szülőkezelő, nőtlen, ajánlkozik. Tudakozódni Klein Testvérek elhelyező-intézetében, Degenfeld tér 3.

Kereskedelmi végzet, könyvelésben jártas, jó írási kisasszony azonnal alkalmazást nyer Frenkel Jenő sörnagykereskedő irodájában, Arany János-u. 60.

Nappali kintő fiu felvétetik Hoffmann és Kronovitz nyomdájában.

Adás-vétel.

Tabaccó moly irtó por, Naftalin és féreg irtó por. Tartós fényű Linoleum szobalag festékek és parket kenőcsök kaphatók Deutsch Lajos Piac-utca 38. szám alatti fő- és Piac-utca 72. szám alatti fiók üzletében.

Mindenki szívesen olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér Klein Izó, Csapó-u. 18.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbavásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Eladó egy jókarban lévő ebédlő garnitúra és egy jójárású óra. Egyház-tér 11. szám.

Önt is érdekli! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászón, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Eladó butor. Hajduszoboszlón igen jókarban lévő két szoba uri butor, 2 ágy, 1 ebédlő kredenz, 1 konzoltükör, selyemmel áthuzott fotelék, lámpák és divánj. Jutányos áron eladók. Neuman József H.-Szoboszló.

Olcsón vásárolhat férfi és női finom fehérneműket, férfi, női és gyermek valódi bőr harisnyákat, kötényeket, vászonzelebken-dőt, leányka kötött kabátokat, mosó kis ruhákat, klott, lüszter és sifon alsó szoknyákat **Kortársnál**, Sas-utca 4.

Lakás.

Két egymással szembe fordított szoba raktárnak nagyon alkalmas, kiadó, József kir. herceg-utca 20. Ugyanott használt ajtó, ablak eladó.

Különféle.

Lakásom Péterfia 11. sz. alá helyeztem át. Györfly, nőiszabó.

Welsz Ferencz gépüzemre berendezett asztalos műhelye József kir. herceg-u. 7. Telefon 10-90.

Bérekocsisok

és fuvarosoknak különösen alkalmas közvetlen a Hungária-malom mellett a Poroszlai telepen **egy jól bekerített lakóház, istálló és kocsiszín**

azonnal kiadó.

Minden oldalról könnyen megközelíthető, villamos megállóhoz közel, **baromfi-tenyésztésre is kiválóan alkalmas.**

Értekezhetni lehet **Fleischer István** Deák Ferencz-u. 19. sz. alatt

Félix-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb forró kénes hőforrása viz hőfoka 50° Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában, (szúz (reuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh és petefészkek, gyulladások, méhurut medencebeli sejtiszóveitől és izzadmán-órnál. Ivógyógyimód alakjában idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj és epehólyag betegségeknek, sárgaság és epeköveknek meglepő gyógyhatás. Tüdőkör-, kád-, mór-, szénsav- és iszapfürdők.

1908. évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakószoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlapárak. — Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, fenyőerdő, 200 holdas park. Május 1-től 16. vonat közlekedik naponta. Posta, távirat, interurban telefon.

Gyógy- és zenedij nincs.

Prospektust küld

AZ IGAZGATÓSÁG.

Füzzvessző

(kosárkötésre) és szőlővenyige (fütésre)

eladó

az Erzsébet-szőlőtelepen.

Iroda: Debreczen, Kossuth-u. 32. sz.

A kézi és szénsavas ásványvizek királya.

Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ. nál Debreczenben.

A mesterdálnok

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

PALMA
kaucsuk sarok.

Porol szövet- és csipkefüggönyöket, stórokat, divánvédőket, ágy- és asztalterítőket stb.

Fest

Tisztít

Hrabéczy

Ágytollat
fertőtlenítve tisztít
Első Debreczeni Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő
Részvénytársaság, Széchenyi-utca 42. sz.

Permetezéshez

még ezidőig az összes európai gyártmányok között, **technikai megbízhatóság** után legelőkeltebb a **Veréb István** által, Debreczen I. Szapannos-u. 10. sz. saját ház, már 14 éve országsszerte közmegelégedésre gyártott, **„Sugár” permetező.**

Ára darabonként felelősség mellett 36 korona. Leírás ingyen és bérmentve. Övakodjunk a manapság gombamódra növekvő, silány vásári permetezőktől.

Uj üzlet.

Uj üzlet.

Halmágyi Sámuel

bluz, pongyola, costum és ruha-különlegességek divatháza

Megnyílik e hét folyamán

„ Piacz-utca 32. szám alatt. ”